

Кәсіптік стандарт: «Жақ сүйек-бет хирургиясы (ересектердің, балалардың)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктің, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған: 1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін; 2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін; 3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін; 4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Жақ сүйек-бет хирургиясы (ересектердің, балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101007

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт жақ-бет облысының аурулары бар халыққа білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, асқынулардың алдын алу, білік, дағды және білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау жөніндегі маманның кәсіби құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, олар иеленуге және жақ-бет саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес келуге тиіс хирургия. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.2 Бет-жақ сүйек дәрігер-хирургы (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Бет-жақ сүйек дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Бет-жақ сүйек хирургиясы» мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде «Дәрігер» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін бұрынғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жақ-бет аймағының аурулары бар халыққа білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Ересектер мен балаларға тәлімгердің бақылауымен жақ-бет аймағы ауруларына білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету</p> <p>2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жақ-бет хирургиялық патологиясының алдын алу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуына жол бермеу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыруды жүргізу және тиімділігін бақылау.</p> <p>3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу</p> <p>4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Ересектер мен балаларға тәлімгердің бақылауымен жақ-бет аймағы ауруларына білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету	Дағды 1: Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар ересектер мен балаларды тексеру	Машықтар:
		<p>1. Шағымдарды жинау, ауру тарихы, өмір тарихы, ересектер мен балаларды клиникалық тексеру.</p> <p>2. Науқасты тексеру жоспарын құру.</p> <p>3. Жақ-бет аймағының аурулары бар науқасты басқа мамандықтағы дәрігерлерге жіберуге көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>4. Жақ-бет аймағының аурулары және денсаулығында ақауы бар науқастардың зертханалық, морфологиялық, бейнелеу зерттеулерінің (ультрадыбыстық, рентгенологиялық; рентген, компьютерлік томография – көпсекциялық және конусты сәулелік, магнитті резонанс және т.б.) мәліметтерін интерпретациялау.</p> <p>5. Жақ-бет аймағының абсцесстері мен флегмоналары ашылғаннан және дренаждан кейін операциядан кейінгі жаралардан бөліндіні микробиологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау.</p> <p>6. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігін және мониторингін қамтамасыз ету</p>
	Білімдер:	
	<p>1. Қазақстан Республикасында жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.</p> <p>2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары.</p> <p>3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.</p> <p>4. Жақ-бет аймағының анатомиясы мен физиологиясы.</p> <p>5. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының этиологиясы және қауіп факторлары, патологиялық физиологиясы, патологиялық морфологиясы және иммунопатологиясы, клиникасы, диагностика әдістері.</p> <p>6. Жақ-бет аймағы ауруларының жасына байланысты және жүкті әйелдердегі ерекшеліктері.</p> <p>7. Жақ-бет аймағының ауруларын диагностикалау әдістері, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Дағды 2: Ересектер мен балаларда диагностикалық процедураларды жүргізу	Машықтар:	
	<p>1. Жақ-бет аймағының жұмсақ тіндерінің кисталарының диагностикалық пункциясын жүргізу дағдылары</p> <p>2. Жақ-бет аймағының жұмсақ және қатты тіндерінің биопсиясын жүргізу дағдысы.</p>	

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының ультрадыбыстық семиотикасы. 2. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының КТ семиотикасы (соның ішінде КЛ КТ). 3. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының МРТ семиотикасы. 4. Жақ-бет аймағының жұмсақ тіндерінің кисталарының диагностикалық пункциясының әдістемесі. 5. Жақ-бет аймағының жұмсақ және қатты тіндерінің биопсиясын жүргізу әдісі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектер мен балаларда диагноз қою	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағы ауруларының дифференциалды диагностикасын жүргізу. 2. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформацияларының дифференциалды диагностикасын жүргізу. 3. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы аурудың ауырлығын бағалаңыз. 4. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының алдын ала немесе клиникалық диагностикасын АХЖ және жалпы қабылданған жіктеулерге сәйкес белгілеу және негіздеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының диагностикалық критерилері 2. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының ауруларын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері 3. Жақ-бет аймағы ауруларының классификациясы, Жақ-бет хирургиясы саласындағы аурулар мен денсаулық проблемаларының халықаралық жіктелуі. 4. Ересектер мен балалардың жақ-бет аймағы мүшелерінің ішкі ағзаларымен және жүйелерімен байланысы, өмірлік маңызды мүшелердің жақындығы (көру, есту, ми, ас қорыту және тыныс алу жүйелері). 5. Жалпы аурулардың, эндемиялық, әлеуметтік маңызы бар аурулардың пайда болуының қауіп факторлары (генетикалық, тұрмыстық, өндірістік).
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының жұмсақ тіндеріне жергілікті жансыздандырудың барлық түрлерін жасау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектер мен балалардағы жергілікті және жалпы жансыздандыруға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. 2. Жергілікті жансыздандыруға арналған препаратты таңдаңыз. 3. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы жергілікті жансыздандырудың барлық түрлерін орындаңыз. 4. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы жергілікті жансыздандыру кезіндегі жергілікті және жалпы асқынуларды болжау. 5. Жергілікті жансыздандыру кезінде және одан кейін пайда болатын төтенше жағдайлар кезінде шұғыл көмек көрсету.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының анатомиясы және иннервациясы. 2. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектер мен балалардағы жергілікті және жалпы жансыздандыруға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 3. Жергілікті анестетиктердің фармакодинамикасы және фармакокинетикасы. 4. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы жергілікті жансыздандыру әдістемесі. 5. Ересектер мен балалардағы жергілікті жансыздандыру кезіндегі жергілікті және жалпы асқынулардың клиникалық көрінісі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 5: Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар ересектер мен балаларға өмірге қауіпті жағдайларда шұғыл медициналық көмек көрсету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларды, оның ішінде клиникалық өлім жағдайын (организмнің өмірлік маңызды функциялар, қан айналымы және (немесе) тыныс алу тоқтау), шұғыл медициналық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды анықтау. 2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясын орындау. 3. Өмірге қауіп төндіретін, оның ішінде клиникалық өлімді (адам ағзасының өмірлік маңызды функциялар, қан айналымы және (немесе) тыныс алу тоқтау) жағдайларда жедел медициналық көмек көрсету. 4. Ересектер мен балаларға арналған қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету үшін дәрілік терапия үшін дәрілік заттарды және дәрілік емес әдістерді таңдау. 5. Өткізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін бағалау. 6. Медициналық көмек көрсету процестерін құжаттау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардың өміріне қауіп төндіретін жағдайлардың клиникасы және дифференциалды диагностикасы. 2. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде науқасты бастапқы тексеруді жүргізу ережелері мен тәртібі. 3. Жедел білікті медициналық көмек көрсету ережелері, негізгі жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу ережелері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Дағды 6: Ересектер мен балалардағы одонтогенді және одонтогенді емес этиологиялы жақ-бет аймағының іріңді-қабыну ауруларын, сілекей бездерінің, самай буынының (ТМЖ), перифериялық бассүйек нервтерінің ауруларын емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда тіс жұлу операциясын, соның ішінде импульсті және дистопиялық тістерді атипті түрде алу. 2. Ересектерде және балаларда фурункул, карбункул, беттің іріңді лимфадениті бар іріңді ошақты ағызу. 3. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының абсцессі мен флегмонасын дренаждау. 4. Ересектер мен балалардағы одонтогенді гаймориттің консервативті және хирургиялық емін жүргізу. 5. Оро-антральды байланысты жою. 6. Үлкен сілекей бездерінің зонд, бугиенаж, шығару түтігі, ересектер мен балаларда түтікке тамызуды жүргізу. 7. Ересектер мен балалардағы сілекей бездерінің шығару жолынан сілекей тастарын алып тастау. 8. Сілекей тас ауруы кезінде жақ асты сілекей безін экстирпациялау. 9. Ересектер мен балалардағы самай-төменгі жақ буынының қабыну және дистрофиялық ауруларын емдеу. 10. Беттің шеткі нервтерінің ауруларын емдеу, соның ішінде үшкіл нервтің шеткі тармақтарын блокадаларды қолдана отырып.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда тіс жұлу операциясының техникасы, аспаптары, тіс жұлу ерекшеліктері. 2. Ересектер мен балалардағы одонтогенді емес іріңді-қабыну процестерінің, жақ-бет аймағының этиологиясы, патогенезі, клиникасы, дифференциалды диагностикасы. 3. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының жасушалық кеңістіктерінің топографиялық анатомиясы. 4. Ересектер мен балалардағы төменгі және жоғарғы жақсүйектерге іргелес жасушалық аралықтардың абсцесстері мен флегмоналарын дренаждаудағы оперативті тәсілдер. 5. Жақ асты қуысының анатомиясы мен қызметінің ерекшеліктері, одонтогенді гаймориттің клиникалық көрінісі, оро-антральды байланыс, консервативті және хирургиялық емдеу әдістері. 6. Сілекей бездерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері, сілекей бездерінің жедел және созылмалы ауруларының клиникалық белгілері, ересектер мен балалардағы диагностикасы, емі. 7. Ересектер мен балалардағы самай-төменгі жақ буынының (ТМЖ) құрылымының ерекшеліктері, этиологиясы, қабыну және дистрофиялық ауруларының клиникасы. 8. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының иннервациясының ерекшеліктері. 9. Невралгияның, үшкіл нерв тармақтарының нейрпатиясының клиникалық көрінісі, үшкіл нервтің шеткі тармақтарының зақымдануын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 10. Бет нервісінің, бет бұлшықеттерінің топографиялық анатомиясы, бет нерві нейрпатиясының этиологиясы және клиникалық көрінісі (бет бұлшықеттерінің парезі, салдануы), консервативті және хирургиялық емдеу түрлері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>

<p>Дағды 7: Жарақаттарды, бет пен ауыз қуысының жұмсақ тіндерінің зақымдануын, бет қаңқасының сүйектерінің сынықтарын, жұмсақ және сүйек тіндерінің ақаулары мен деформацияларын емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ сынықтарын консервативті емдеуді жүргізу: ересектер мен балаларда репозиция, сплентинг. 2. Жақ сүйектерінің сынуын хирургиялық емдеуді жүргізу: ересектер мен балалардағы остеосинтез. 3. Ересектер мен балалардағы сынықтар үшін зигоматикалық сүйектің орнын ауыстыру. 4. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын емдеу. 5. Ересектер мен балалардағы самай буынының жедел және үйреншікті дислокациясын емдеу. 6. Ересектер мен балалардағы самай буынының анкилозын, контрактураны хирургиялық емдеуді жүргізу. 7. Ересектер мен балалардағы беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеуді орындау. 8. Жергілікті тіндермен ақауларға пластикалық операция жасау, педикула қақпақшалары, ересектер мен балаларда тіндерді тегін трансплантациялау. 9. Сүйек егуін орындап, жақ деформациясын жою. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар мен ересектердің әртүрлі жас кезеңдеріндегі бет қаңқасы сүйектерінің құрылысының анатомиялық ерекшеліктері. 2. Ересектер мен балалардағы бет қаңқасының сүйектерінің зақымдануының жіктелуі, механизмі. 3. Ересектер мен балалардағы бет қаңқасының сынықтарын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 4. Маманды таңдау көрсеткіштері – жақ-бет хирургы немесе нейрохирург және ересектер мен балалардағы аралас жарақаттары бар бет қаңқасының сынықтарын емдеу орны. 5. ТМЖ дислокациясының клиникалық көрінісі, ересектер мен балалардағы азайту әдістері. 6. Ересектер мен балалардағы беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеу ерекшеліктері. 7. Жақ-бет аймағындағы ақауларды жабуға арналған клапан түрлері, ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы реконструкциялық операциялар үшін белгілі бір түрдегі жапқышты қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 8. Остеопластикалық материалдардың түрлері, ересектер мен балаларда қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 8: Жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар балалар мен ересектерді емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар мен ересектердегі жақ-бет аймағының туа біткен ақауларының түрлерін анықтау 2. Балалардағы жақ-бет аймағының туа біткен ақауларын емдеу мерзімін белгілеу 3. Жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар баланы хирургиялық араласуға дайындау 4. Балалардағы жақ-бет аймағының туа біткен ақауларын емдеу әдісін таңдау 5. Операциядан кейінгі кезеңде жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар балаларға күтім жасау 6. Ересектерде хейлопластика және ураностафилопластикадан кейін түзету операцияларын жасау 7. Хейлопластиканың барлық кезеңдерін орындау 8. Ураноластиканың барлық кезеңдерін орындау

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әртүрлі жас кезеңдеріндегі балалардың жақ-бет аймағының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. 2. Балалардағы жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар балаларды хирургиялық емдеу әдістері. 3. Балалардағы жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар балаларды емдеудегі ауырсынуды басу әдістері. 4. Балалардағы жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар балаларды хирургиялық емдеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 5. Ересектердегі хейлопластика және ураностафилопластикадан кейінгі түзету операцияларының ерекшеліктері мен әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 9: Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін стационарлық жағдайда емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің қатерсіз түзілімдерін алып тастау 2. Ересектер мен балалардағы бет пен мойынның жұмсақ тіндерінің кисталарын, сілекей бездерін алып тастау 3. Ересектер мен балалардағы жақ кисталарын алып тастау 4. Ересектер мен балалардағы жақ сүйектерінің одонтогенді және остеогенді ісіктеріне бір мезгілде сүйек егумен экскоклекция және жақ резекциясын жүргізу 5. Ересектер мен балалардағы тамырлы ісіктердің склерозды және хирургиялық терапиясын жүргізу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерінің жіктелуі, этиологиясы, патогенезі және патогномониялық белгілері. 2. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін жоюға арналған емдеу әдістері, операция түрлері. 3. Қан тамырлары ісіктерінің склерозды терапиясы үшін дәрілік заттардың әсер ету механизмі және енгізу техникасы. 4. Лазерлік, радиохирургиялық және диатермокоагуляциялық аппаратурамен жұмыс істеу техникасы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 10: Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын динамикалық бақылау және оңалту бағдарламасын жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын қалпына келтіруді жоспарлау. 2. Балалар мен ересектердегі жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларын кешенді реабилитациялау әдістерін қолдану. 3. Балалар мен ересектердегі бет ақауларын әр түрлі типтегі жақ-бет протездерін қолданып емдеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының әртүрлі аурулары мен патологиялық жағдайларын қалпына келтіру шараларына медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын қалпына келтіру принциптері. 3. Протездер түрлері және ұлпа ақауларына протездеу әдістері (ересектер мен балалар)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жақ-бет хирургиялық патологиясының алдын алу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуына жол бермеу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыруды жүргізу және тиімділігін бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Жақ-бет хирургиялық патологиясының алдын алуы, сондай-ақ инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған шараларды ұйымдастыру және жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауырсынудың алдын алуға және емдеуге бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу; медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялар (хирургиялық жердегі инфекциялар, катетермен байланысты қан ағымының инфекциялары, катетермен байланысты зәр шығару жүйесінің инфекциялары, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, қан арқылы берілетін инфекциялар (В және С гепатиті, АИТВ). 2. Үй жағдайында паллиативтік көмекті қажет ететін науқастардың ауруының алдын алуға, емдеуге және басуға қатысу. 3. Микробқа қарсы төзімділіктің қалыптасуына жол бермей, инфекцияның алдын алу және бақылау іс-шараларына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар 3. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитарлық-эпидемияға қарсы, санитарлық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 4. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу жөніндегі санитариялық-эпидемияға қарсы, санитарлық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру мен жүзеге асыруға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 5. Жұқпалы аурулардың және жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған тәрбиелік, тәрбиелік және насихаттық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірдің әртүрлі салаларында қауіпсіздік пен гигиенаны қамтамасыз ету бойынша санитарлық талаптар, ережелер мен ұсыныстар: тамақ, су, санитария, тұрғын үй жағдайлары, жеке бас гигиенасы, сондай-ақ антибиотиктерді тиісті көрсетілімдерсіз қолданумен байланысты қауіптер туралы хабарлау. 2. Пациенттерді және олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсыныстарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, пайдасы және ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық мәдениетті жақсарту үшін гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, инъекцияның қауіпсіз әдістері, қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу . 5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және салауатты тамақтануды, дене шынықтырумен айналысудың маңыздылығын, зиянды әдеттерден бас тартуды, психологиялық салауаттылықты сақтауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санитарлық нормалар мен стандартты сақтық шаралары, үйдегі және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік. 2. Жұқпалы аурулардың және жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу әдістері. 3. Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен және/немесе оның заңды өкілдерімен сенімді қарым-қатынас орнату.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне пациенттерге (ересектер, балалар) аллергологиялық және иммунологиялық көмек мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Субъектілермен зерттеуге қатысты этикалық принциптер, нормативтік стандарттар және процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, мөлiметтерді өңдеу және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.

		Білімдер:	
		1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы."Қазақстан Республикасында аллергологиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересектер мен балалар)	
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересектер)	
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы (ересек)» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информальды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектерге) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмек көрсету, асқынулардың алдын алу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу. 2. Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту 3. Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар науқастарды (ересектерді) тексеру	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересек пациенттердің толық анамнезін жинау 2. Ауру тарихын толтыру 3. Негізгі және қосымша зерттеу әдістерін қолдана отырып, жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясын анықтау мақсатында ересек пациенттерді тексеру 4. Ересек пациенттердегі тістердің, пародонт тіндерінің, ауыз қуысының шырышты қабатының, бет сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму аномалияларын, патологиясын, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын анықтау 5. Ересектердегі сілекей бездерінің, бет нервтерінің және самай буынының патологиясын анықтау 6. Пациенттерді сәулелік зерттеу әдістеріне (рентгенография, УДЗ, компьютерлік томография, көпсекциялық компьютерлік томография, жақ-бет аймағының магнитті-резонансты томографиясы, жақ сүйектерінің 3D компьютерлік томографиясы), зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне бағыттау 7. Ересек пациенттерде цитологиялық (пункция, жағынды), гистологиялық (биопсия) зерттеу үшін биоматериал жинау

<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Жақ-бет аймағының хирургиялық аурулары бар ересектерге анамнез жинау ерекшеліктері. 5. Ересектердегі патологиялық жағдайда жақ-бет аймағын зерттеу алгоритмі. 6. Бастың, жақ-бет аймағының топографиялық анатомиясы, ересектердегі қанмен қамтамасыз етілу, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктері. 7. Тіс-бет аймағының эмбриологиясы, эмбриогенездің негізгі бұзылыстары. 8. Ересектердегі бет қаңқасы сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму аномалияларының, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларының клиникалық көрінісі. 9. Ересектердегі сілекей бездерінің, бет нервтері мен самай буынының топографиялық анатомиясы, физиологиясы және патологиясы. 10. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектердегі цитологиялық (пункция, жағынды), гистологиялық (биопсия) зерттеуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 11. Ересектердегі жақ-бет аймағы патологиясын радиациялық, зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектерде стационарлық деңгейде диагностика және емдеуді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар ересектерді зерттеудің негізгі және қосымша әдістерінің нәтижелерін түсіндіру 2. ICD-10 ескере отырып диагнозды анықтау 3. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектерді госпитализациялауға көрсеткіштерді анықтау 4. Жақ-бет аймағының даму аномалиясы, жедел және созылмалы аурулары, травматикалық зақымданулары, қатерсіз ісіктері мен ісік тәрізді түзілістері, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформациялары бар ересектерді консервативті және хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау 5. Науқастарды тиісті және мамандандырылған мамандарға жіберуді негіздеу 6. Пациенттердің өмір салтынан туындаған қауіп факторлары мен денсаулық проблемаларын анықтау 7. Жақ-бет аймағындағы аурулардың қауіп факторларын анықтау 8. Алдын алуға болатын аурулардың ерте кезеңдерін анықтау 9. Медициналық ұйымның емдеу-қорғау режимін сақтау 10. Науқасқа қатысты медициналық этика мен деонтологияны сақтау

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық, аспаптық, сәулелік және зертханалық зерттеулер нәтижелерін интерпретациялау кезінде ересектердегі жақ-бет аймағының нормалары мен патологиялары. 2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы ICD. 3. Ауруханада емделуге жататын ересектердің жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларының, жарақаттары мен ісіктерінің зақымдануының клиникалық көрінісі және ықтимал асқынулары. 8. Ересектердің жақ-бет аймағы мүшелерінің ішкі ағзаларымен және жүйелерімен байланысы, өмірлік маңызды мүшелердің жақындығы (көру, есту, ми, ас қорыту және тыныс алу жүйелері). 9. Жалпы аурулардың, эндемиялық, әлеуметтік маңызы бар аурулардың пайда болуының қауіп факторлары (генетикалық, тұрмыстық, өндірістік).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту	Дағды 1: Одонтогенді және одонтогенді емес этиологиялы жақ-бет аймағының іріңді-қабыну ауруларын, сілекей бездерінің, самай буынының (ТМЖ), перифериялық бассүйек нервтерінің ауруларын стационарлық жағдайда емдеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектерде тіс жұлу операциясын орындаңыз, соның ішінде импульсті және дистопиялық тістерді атипті түрде алып тастау. 2. Іріңді ошақты фурункул, карбункул, ересектердегі беттің іріңді лимфадениті. 3. Ересектердегі жақ-бет аймағының абсцессі мен флегмонасын дренаждау. 4. Ересектердегі одонтогенді гайморитті консервативті және хирургиялық емін жүргізу. 5. Оро-антральды байланысты жою. 6. Зонд, бугиенаж, үлкен сілекей бездерінің шығару түтігі, ересектерде түтікке тамызуды жүргізеді. 7. Ересектердегі сілекей бездерінің шығару жолынан сілекей тастарын алып тастаңыз. 8. Сілекей тас ауруы кезінде жақ асты сілекей безін экстирпациялаңыз. 9. Ересектердегі самай буынының қабыну және дистрофиялық ауруларын емдеу, соның ішінде ТМЖ ауыстыру операциясы. 10. Беттің шеткі нервтерінің ауруларын емдеңіз, соның ішінде үшкіл нервтің шеткі тармақтарын блокадаларды қолдана отырып. 11. Бет параличине хирургиялық ем жүргізу.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тіс жұлу операциясының техникасы, аспаптары, ересектердегі тіс жұлу ерекшеліктері. 2. Ересектердегі жақ-бет аймағының одонтогенді емес іріңді-қабыну процестерінің этиологиясы, патогенезі, клиникасы, дифференциалды диагностикасы. 3. Ересектердегі жақ-бет аймағының жасушалық кеңістіктерінің топографиялық анатомиясы. 4. Ересектердегі төменгі және жоғарғы жақсүйектерге іргелес жасушалық аралықтардың абсцесстері мен флегмоналарын дренаждаудағы оперативті тәсілдер. 5. Жақ асты қуысының анатомиясы мен қызметінің ерекшеліктері, одонтогенді гаймориттің клиникалық көрінісі, оро-антральды байланыс, консервативті және хирургиялық емдеу әдістері. 6. Сілекей бездерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері, сілекей бездерінің жедел және созылмалы ауруларының клиникалық белгілері, ересектердегі диагностикасы, емі. 7. Төменгі жақ сүйек буынының (ТЖЖ) құрылысының ерекшеліктері, ересектердегі төменгі жақ буынының қабыну және дистрофиялық ауруларының этиологиясы, клиникасы. 8. Ересектердегі жақ-бет аймағының иннервациясының ерекшеліктері. 9. Невралгияның, үшкіл нерв тармақтарының нейропатиясының клиникалық көрінісі, үшкіл нервтің шеткі тармақтарының зақымдануын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 10. Бет нервсінің, бет бұлшықеттерінің топографиялық анатомиясы, бет нерві нейропатиясының этиологиясы және клиникалық көрінісі (бет бұлшықеттерінің парезі, салдануы), консервативті және хирургиялық емдеу түрлері. 11. Бет нервінің тұтастығын қалпына келтірудің хирургиялық әдістері, оның ішінде бет нервінің ақауы аймағындағы автотрансплантация. 12. ТМЖ эндопротездеу техникасы.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Науқастардағы (ересектердегі) бет және ауыз қуысының жұмсақ тіндерінің жарақаттарын, зақымдануын, бет қаңқасы сүйектерінің сынықтарын, жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын, жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің ақаулары мен деформацияларын емдеу стационарлық жағдай</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ сүйектерінің сынуын консервативті емдеуді жүргізу: ересектерде репозиция, сплинтинг. 2. Жақ сүйектерінің сынуын хирургиялық емдеуді жүргізу: ересектерде остеосинтез. 3. Ересектердегі сынықтарға арналған зигоматикалық сүйектің орнын ауыстыру. 4. Ересектердегі жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын емдеу. 5. Ересектердегі самай буынының жедел және үйреншікті дислокациясын емдеу. 6. Ересектердегі самай буынының анкилозын және контрактурасын хирургиялық емдеуді жүргізу. 7. Ересектердегі беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеуді орындау. 8. Жергілікті тіндермен ақауларға пластикалық операция жасау, педикула қақпақшалары, ересектерде тіндерді тегін трансплантациялау. 9. Авто-, алло-, ксеногрансплантаттарды, синтетикалық трансплантаттарды, титан мен полиэтеркетоннан жасалған пластиналар мен торларды пайдалана отырып, сүйек тігісін жүргізу және бет қаңқасының сүйектерінің ақаулары мен деформацияларын жою.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бет қаңқасы сүйектерінің құрылысының анатомиялық ерекшеліктері 2. Ересектердегі бет қаңқасының сүйектерінің зақымдануының жіктелуі, механизмдері. 3. Ересектердегі бет қаңқасының сынықтарын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 4. Маманды таңдауға медициналық көрсеткіштер – жақ-бет хирургы немесе нейрохирург және ересектердегі аралас жарақаттары бар бет қаңқасының сынықтарын емдеу орны. 5. ТМЖ дислокациясының клиникалық көрінісі, ересектердегі азайту әдістері. 6. Ересектердегі беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеу ерекшеліктері. 7. Жақ-бет аймағындағы ақауларды жабуға арналған клапан түрлері, ересектердегі жақ-бет аймағындағы реконструкциялық операцияларға белгілі бір түрдегі жапқышты қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 8. Остеопластикалық материалдардың түрлері, ересектерде қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 9. Жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің жарақаттары, ақаулары мен деформациялары бар ересектерге мамандандырылған және жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары).
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Дағды 3: Ересектердегі жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктерін және ісік тәрізді түзілімдерін стационарлық жағдайда емдеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектердегі жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің қатерсіз түзілімдерін жою. 2. Ересектердегі бет пен мойынның жұмсақ тіндерінің кисталарын, сілекей бездерін алып тастаңыз. 3. Ересектердегі жақ кисталарын алып тастаңыз. 4. Ересектердегі жақ сүйектерінің одонтогенді және остеогенді ісіктеріне бір мезгілде сүйек егумен экскоклекция және жақ сүйегінің резекциясын жүргізу. 5. Ересектердегі тамырлы ісіктердің склерозды және хирургиялық терапиясын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектердегі жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерінің жіктелуі, этиологиясы, патогенезі және патогномониялық белгілері. 2. Емдеу әдістері, ересектердегі жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін жою операциясының түрлері. 3. Қан тамырлары ісіктерінің склерозды терапиясы үшін дәрілік заттардың әсер ету механизмі және енгізу техникасы. 4. Лазерлік, радиохирургиялық және диатермокоагуляциялық аппаратурамен жұмыс істеу техникасы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	<p>Дағды 4: Пациенттерде (ересектерде) жақ-бет аймағының даму аномалиялары, жедел және созылмалы аурулар, жарақаттық зақымданулар, қатерсіз ісіктер мен ісік тәрізді түзілістер, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформациялары бойынша динамикалық мониторинг жүргізу және оңалту бағдарламаларын жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектердегі жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жіті және созылмалы ауруларды, травматикалық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілістерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын реабилитациялауды жоспарлау. 2. Ересектердегі жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларын кешенді реабилитациялау әдістерін қолдану. 3. Ересектердегі бет ақауларын әр түрлі типтегі жақ-бет протездерін қолданып емдеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектердегі жақ-бет аймағының әртүрлі аурулары мен патологиялық жағдайларын қалпына келтіру шараларына медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Ересектердегі жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілістерді, бет-жақ аймағының ақаулары мен деформацияларын қалпына келтіру принциптері. 3. Ересектердегі бет тінінің ақауларына протездеу түрлері және протездеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу және науқасты медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде отбасы мүшелерінің науқасқа күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және жақ-бет аймағы аурулары бар науқастардың қызметінің тұрақты бұзылуының белгілерін анықтау. 2. Дәрігерлік-консультациялық комиссияның жұмысына қатысу. 3. Жақ-бет аймағының аурулары бар, дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды МСЖ өтуге жіберуге медициналық көрсеткіштерді анықтау. 4. Науқастарға медициналық-әлеуметтік сараптамаға клиникалық-диагностикалық қорытынды жасау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына медициналық куәландыру жүргізу және оларды күту, еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын беру тәртібі. 2. Уақытша еңбекке жарамсыздық туралы анықтамаларды, оның ішінде электрондық нысанда беру тәртібі. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамаға медициналық құжаттаманы дайындау. 4. Емдік аурулармен және олардың салдарымен туындаған ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберуге медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>		

	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттарды жүргізу, медициналық және статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлаңыз және өзіңіздің тиімділік көрсеткіштеріңізді талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды түрде жүргізуді және оның жүргізілу сапасын бақылау. 3. Мамандандырылған медициналық бөлім жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Пациенттердің жеке деректері мен ақпаратын жұмыс барысында заңға сәйкес пайдалану. 5. Белгіленген тәртіпке сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалану <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқу іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Оқу және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау және әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіптік бірлестіктердің, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.

		Білімдер:	
		<p>1. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын, сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқу нәтижелерін тану қағидаларын іске асыратын ұйымдар үшін (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21847 тіркелген).</p> <p>2. «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз біліктілігін арттыру нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет Министрлікте 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21843 тіркелген).</p> <p>3. Кәсіби саладағы әріптестермен желі құру және қарым-қатынас жасау мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы қазіргі тенденциялар, зерттеулер мен әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы."Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері»:			
Топтық коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургиясы» мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде «Дәрігер» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін бұрынғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмек көрсету, асқынулардың алдын алу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу. 2. Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту 3. Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар науқастарды (ересектер, балалар) тексеру	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересек пациенттер мен балалардан толық ауру тарихын жинау. 2. Ауру тарихын толтыру 3. Ересек пациенттер мен балаларды тексеру: негізгі және қосымша зерттеу әдістерін қолдана отырып, жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясын анықтау мақсатында. 4. Ересек пациенттер мен балалардағы тістердің, пародонт тіндерінің, ауыз қуысының шырышты қабатының, бет сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму аномалияларын, патологиясын, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын анықтау 5. Ересектер мен балалардағы сілекей бездерінің, бет нервтерінің және самай буынының патологиясын анықтау 6. Пациенттерді сәулелік зерттеу әдістеріне (рентгенография, УДЗ, компьютерлік томография, көпсекциялық компьютерлік томография, жақ-бет аймағының магнитті-резонансты томографиясы, жақ сүйектерінің 3D компьютерлік томографиясы), зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне бағыттау 7. Ересек пациенттер мен балаларда цитологиялық (пункция, жағынды), гистологиялық (биопсия) зерттеу үшін биоматериал жинау

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасында жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.
2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары.
3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.
4. Жақ-бет аймағының хирургиялық аурулары бар ересектер мен балалардың анамнезін жинау ерекшеліктері.
5. Ересектер мен балалардағы патологиялық жағдайда жақ-бет аймағын зерттеу алгоритмі.
6. Ересектер мен балаларда бастың, жақ-бет аймағының топографиялық анатомиясы, қанмен қамтамасыз етілу, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктері.
7. Тіс-бет аймағының эмбриологиясы, эмбриогенездің негізгі бұзылыстары.
8. Ересектер мен балалардағы бет қаңқасы сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму аномалияларының, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларының клиникалық көрінісі.
9. Ересектер мен балалардағы сілекей бездерінің, бет нервтерінің және самай буынының топографиялық анатомиясы, физиологиясы және патологиясы.
10. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектердегі цитологиялық (пункция, жағынды), гистологиялық (биопсия) зерттеуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
11. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының патологиясын радиациялық, зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Дағды 2:
Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектер мен балаларды стационарлық деңгейде диагностикалау және емдеуді жоспарлау

Дағдыларын тану ұсынылады**Машықтар:**

1. Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар ересектерді зерттеудің негізгі және қосымша әдістерінің нәтижелерін түсіндіру
2. ICD-10 ескере отырып диагнозды анықтау
3. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектерді госпитализациялауға көрсеткіштерді анықтау
4. Жақ-бет аймағының даму аномалиясы, жедел және созылмалы аурулары, травматикалық зақымданулары, қатерсіз ісіктері мен ісік тәрізді түзілістері, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформациялары бар ересектерді консервативті және хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау
5. Науқастарды тиісті және мамандандырылған мамандарға жіберуді негіздеу
6. Пациенттердің өмір салтынан туындаған қауіп факторлары мен денсаулық проблемаларын анықтау
7. Жақ-бет аймағындағы аурулардың қауіп факторларын анықтау
8. Алдын алуға болатын аурулардың ерте кезеңдерін анықтау
9. Медициналық ұйымның емдеу-қорғау режимін сақтау
10. Науқасқа қатысты медициналық этика мен деонтологияны сақтаңыз

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық, аспаптық, сәулелік және зертханалық зерттеулер нәтижелерін интерпретациялау кезінде ересектердегі жақ-бет аймағының нормалары мен патологиялары. 2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы ICD. 3. Ауруханада емделуге жататын ересектердің жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларының, жарақаттары мен ісіктерінің зақымдануының клиникалық көрінісі және ықтимал асқынулары. 8. Ересектердің жақ-бет аймағы мүшелерінің ішкі ағзаларымен және жүйелерімен байланысы, өмірлік маңызды мүшелердің жақындығы (көру, есту, ми, ас қорыту және тыныс алу жүйелері). 9. Жалпы аурулардың, эндемиялық, әлеуметтік маңызы бар аурулардың пайда болуының қауіп факторлары (генетикалық, тұрмыстық, өндірістік).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту</p>	<p>Дағды 1: Одонтогенді және одонтогенді емес этиологиялы жақ-бет аймағының іріңді-қабыну ауруларын, сілекей бездерінің, самай буынының (ТМЖ), шеткі бассүйек нервтерінің ауруларын стационар жағдайында емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда тіс жұлу операциясын, соның ішінде импульсті және дистопиялық тістерді атипті түрде алу. 2. Ересектерде және балаларда фурункул, карбункул, беттің іріңді лимфадениті бар іріңді ошақты ашу. 3. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының абсцессі мен флегмонасын дренаждау. 4. Ересектер мен балалардағы одонтогенді гаймориттің консервативті және хирургиялық емін жүргізу. 5. Оро-антральды байланысты жою. 6. Үлкен сілекей бездерінің зонд, бугиенаж, шығару түтігі, ересектер мен балаларда түтікке тамызуды жүргізу. 7. Ересектер мен балалардағы сілекей бездерінің шығару жолынан сілекей тастарын алып тастау. 8. Сілекей тас ауруы кезінде жақ асты сілекей безін экстирпациялау. 9. Ересектер мен балалардағы самай буынының қабыну және дистрофиялық ауруларын емдеу, соның ішінде ТМЖ ауыстыру операциясы. 10. Беттің шеткі нервтерінің ауруларын емдеу, соның ішінде үшкіл нервтің шеткі тармақтарын блокадаларды қолдана отырып. 11. Бет параличине хирургиялық ем жүргізу.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тіс жұлу операциясының техникасы, аспаптары, ересектердегі тіс жұлу ерекшеліктері. 2. Ересектердегі жақ-бет аймағының одонтогенді емес іріңді-қабыну процестерінің этиологиясы, патогенезі, клиникасы, дифференциалды диагностикасы. 3. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының жасушалық кеңістіктерінің топографиялық анатомиясы. 4. Ересектер мен балалардағы төменгі және жоғарғы жақсүйектерге іргелес жасушалық аралықтардың абсцесстері мен флегмоналарын дренаждаудағы оперативті тәсілдер. 5. Жақ асты қуысының анатомиясы мен қызметінің ерекшеліктері, одонтогенді гаймориттің клиникалық көрінісі, оро-антральды байланыс, консервативті және хирургиялық емдеу әдістері. 6. Сілекей бездерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері, сілекей бездерінің жедел және созылмалы ауруларының клиникалық белгілері, ересектер мен балалардағы диагностикасы, емі. 7. Ересектер мен балалардағы самай-төменгі жақ буынының (ТМЖ) құрылымының ерекшеліктері, этиологиясы, қабыну және дистрофиялық ауруларының клиникасы. 8. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының иннервациясының ерекшеліктері. 9. Невралгияның, үшкіл нерв тармақтарының нейропатиясының клиникалық көрінісі, үшкіл нервтің шеткі тармақтарының зақымдануын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 10. Бет нервсінің, бет бұлшықеттерінің топографиялық анатомиясы, бет нерві нейропатиясының этиологиясы және клиникалық көрінісі (бет бұлшықеттерінің парезі, салдануы), консервативті және хирургиялық емдеу түрлері. 11. Бет нервінің тұтастығын қалпына келтірудің хирургиялық әдістері, оның ішінде бет нервінің ақауы аймағындағы автотрансплантация. 12. ТМЖ эндопротездеу техникасы.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Науқастардағы жарақаттарды, бет пен ауыз қуысының жұмсақ тіндерінің зақымдалуын, бет қаңқасы сүйектерінің сынықтарын, жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын, жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің ақаулары мен деформацияларын емдеу (ересектер, балалар) стационарлық жағдайда</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ сынықтарын консервативті емдеуді жүргізу: ересектер мен балаларда репозиция, сплентинг. 2. Жақ сүйектерінің сынуын хирургиялық емдеуді жүргізу: ересектер мен балалардағы остеосинтез. 3. Ересектер мен балалардағы сынықтар үшін зигоматикалық сүйектің орнын ауыстыру. 4. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын емдеу. 5. Ересектердегі самай буынының жедел және үйреншікті дислокациясын емдеу. 6. Ересектер мен балалардағы самай буынының анкилозын, контрактураны хирургиялық емдеуді жүргізу. 7. Ересектер мен балалардағы беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеуді орындау. 8. Жергілікті тіндермен ақауларға пластикалық операция жасау, педикула қақпақшалары, ересектер мен балаларда тіндерді тегін трансплантациялау. 9. Авто-, алло-, ксеногрансплантаттарды, синтетикалық трансплантаттарды, титан мен полиэтеркетоннан жасалған пластиналар мен торларды пайдалана отырып, сүйек тігісін жүргізу және бет қаңқасының сүйектерінің ақаулары мен деформацияларын жою.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бет қаңқасы сүйектерінің құрылысының анатомиялық ерекшеліктері 2. Ересектер мен балалардағы бет қаңқасының сүйектерінің зақымдануының жіктелуі, механизмдері. 3. Ересектер мен балалардағы бет қаңқасының сынықтарын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 4. Маманды таңдаудың медициналық көрсеткіштері – жақ-бет хирургы немесе нейрохирург және ересектер мен балалардағы аралас жарақаттары бар бет қаңқасының сынықтарын емдеу орны. 5. ТМЖ дислокациясының клиникалық көрінісі, ересектер мен балалардағы азайту әдістері. 6. Ересектер мен балалардағы беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеу ерекшеліктері. 7. Жақ-бет аймағындағы ақауларды жабуға арналған клапан түрлері, ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы реконструкциялық операциялар үшін белгілі бір түрдегі жапқышты қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 8. Остеопластикалық материалдардың түрлері, ересектер мен балаларда қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. 9. Жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің жарақаттары, ақаулары мен деформациялары бар ересектерге мамандандырылған және жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары).
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Дағды 3: Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін стационарлық жағдайда емдеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің қатерсіз түзілімдерін алып тастау 2. Ересектер мен балалардағы бет пен мойынның жұмсақ тіндерінің кисталарын, сілекей бездерін алып тастау 3. Ересектер мен балалардағы жақ кисталарын алып тастау 4. Ересектер мен балалардағы жақ сүйектерінің одонтогенді және остеогенді ісіктеріне бір мезгілде сүйек егумен эксскоклеация және жақ резекциясын жүргізу 5. Ересектер мен балалардағы тамырлы ісіктердің склерозды және хирургиялық терапиясын жүргізу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерінің жіктелуі, этиологиясы, патогенезі және патогномониялық белгілері. 2. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін жоюға арналған емдеу әдістері, операция түрлері. 3. Қан тамырлары ісіктерінің склерозды терапиясы үшін дәрілік заттардың әсер ету механизмі және енгізу техникасы. 4. Лазерлік, радиохирургиялық және диатермокоагуляциялық аппаратурамен жұмыс істеу техникасы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	<p>Дағды 4: Жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, науқастарда (ересектер, балалар) жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын динамикалық бақылау және оңалту бағдарламаларын жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын қалпына келтіруді жоспарлау. 2. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларын кешенді реабилитациялау әдістерін қолдану. 3. Ересектер мен балалардағы бет ақауларын әр түрлі типтегі жақ-бет протездерін қолдану арқылы емдеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының әртүрлі аурулары мен патологиялық жағдайларын қалпына келтіру шараларына медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын қалпына келтіру принциптері. 3. Ересектер мен балалардағы бет тінінің ақауларын протездеу түрлері және протездеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу және науқасты медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде отбасы мүшелерінің науқасқа күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және жақ-бет аймағы аурулары бар науқастардың қызметінің тұрақты бұзылуының белгілерін анықтау. 2. Дәрігерлік-консультациялық комиссияның жұмысына қатысу. 3. Жақ-бет аймағының аурулары бар, дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды МСЖ өтуге жіберуге медициналық көрсеткіштерді анықтау. 4. Науқастарға медициналық-әлеуметтік сараптамаға клиникалық диагностикалық қорытынды жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына медициналық куәландыру жүргізу және оларды күту, еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын беру тәртібі. 2. Уақытша еңбекке жарамсыздық туралы анықтамаларды, оның ішінде электрондық нысанда беру тәртібі. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамаға медициналық құжаттаманы дайындау. 4. Емдік аурулармен және олардың салдарымен туындаған ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберуге медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>		

	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттарды жүргізу, медициналық және статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлаңыз және өзіңіздің тиімділік көрсеткіштеріңізді талдай отырып есеп жасау 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды түрде жүргізуді және оның жүргізілу сапасын бақылау 3. Мамандандырылған медициналық бөлім жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу 4. Пациенттердің жеке деректері мен ақпаратын жұмыс барысында заңға сәйкес пайдалану 5. Белгіленген тәртіпке сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалану <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әрекет ету тәртібі Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қазандағы ҚР ДСМ-175/2020 «Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасы нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашадағы No 21579 тіркелген). 2. «Денсаулық сақтау саласындағы есептілік құжаттамасының нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсандағы № 21879 тіркелген). 3. «Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептілікті ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № 21761 тіркелген). 4. Электрондық есеп және құжаттама жүйелері. 5. Пациенттің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистиканың негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқу іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Оқу және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау және әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіптік бірлестіктердің, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.

		Білімдер:	
		<p>1. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын, сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқу нәтижелерін тану қағидаларын іске асыратын ұйымдар үшін (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21847 тіркелген).</p> <p>2. «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз біліктілігін арттыру нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет Министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21843).</p> <p>3. Кәсіби саладағы әріптестермен желі құру және қарым-қатынас жасау мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы қазіргі тенденциялар, зерттеулер мен әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы."Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
7	Дәрігер эндокринолог (балалар)		
12. Кәсіптің карточкасы «7.2 Бет-жақ сүйек дәрігер-хирургы (балалар)»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Бет-жақ сүйек дәрігер-хирургы (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Бет-жақ сүйек хирургы (балалар)» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.	
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарға (балаларға) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмек көрсету, асқынулардың алдын алу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу 2. Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту 3. Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу	Дағды 1: Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар науқастарды (балаларды) тексеру	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының патологиясы бар балалардың толық анамнезін жинау 2. Ауру тарихын толтыру 3. Балаларды тексеру: негізгі және қосымша зерттеу әдістерін қолдана отырып, жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясын анықтау мақсатында. 4. Балалардағы тістердің, пародонт ұлпаларының, ауыз қуысының шырышты қабатының, бет қаңқасының сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму ауытқуларын, патологиясын, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын анықтау 5. Балалардағы сілекей бездерінің, бет нервтерінің және самай буынының патологиясын анықтау 6. Пациенттерді сәулелік зерттеу әдістеріне (рентгенография, УДЗ, компьютерлік томография, көпсекциялық компьютерлік томография, жақ-бет аймағының магнитті-резонансты томографиясы, жақ сүйектерінің 3D компьютерлік томографиясы), зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне бағыттау 7. Балалардағы цитологиялық (пункция, жағынды), гистологиялық (биопсия) зерттеу үшін биоматериал жинау

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Жақ-бет аймағының хирургиялық аурулары бар балалардың анамнезін жинау ерекшеліктері. 5. Балалардағы патологиялық жағдайда жақ-бет аймағын зерттеу алгоритмі. 6. Бастың, жақ-бет аймағының топографиялық анатомиясы, балалардағы қанмен қамтамасыз етілу, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктері. 7. Тіс-бет аймағының эмбриологиясы, эмбриогенездің негізгі бұзылыстары. 8. Балалардағы бет қаңқасы сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму аномалияларының, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларының клиникалық көрінісі. 9. Балалардағы сілекей бездерінің, бет нервтерінің және самай-төменгі жақ буынының топографиялық анатомиясы, физиологиясы және патологиясы. 10. Балалардағы жақ-бет аймағы патологиясын радиациялық, зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Жақ-бет аймағының патологиясы бар балаларды стационарлық деңгейде диагностикалау және емдеуді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар балаларды зерттеудің негізгі және қосымша әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. 2. ICD-10 ескере отырып диагнозды анықтау. 3. Жақ-бет аймағының патологиясы бар балаларды госпитализациялауға көрсеткіштерді анықтау. 4. Жақ-бет аймағының даму аномалиясы, жедел және созылмалы аурулары, травматикалық зақымдануы, қатерсіз ісіктері мен ісік тәрізді түзілістері, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформациялары бар балаларды консервативті және хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау. 5. Науқастарды тиісті тиісті және мамандандырылған мамандарға жіберуді негіздеу. 6. Пациенттердің өмір салтынан туындаған қауіп факторлары мен денсаулық проблемаларын анықтау. 7. Жақ-бет аймағындағы аурулардың қауіп факторларын анықтау. 8. Алдын алуға болатын аурулардың ерте кезеңдерін анықтау. 9. Медициналық ұйымның емдеу-қорғау режимін сақтау. 10. Науқасқа қатысты медициналық этика мен деонтологияны сақтау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық, аспаптық, сәулелік және зертханалық зерттеулер нәтижелерін интерпретациялау кезіндегі балалардағы жақ-бет аймағының нормалары мен патологиялары. 2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы ICD. 3. Ауруханада емделуге жататын балалардағы жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларының, жарақаттары мен ісіктерінің зақымдануының клиникалық көрінісі және ықтимал асқынулары. 8. Балалардағы жақ-бет аймағы мүшелерінің ішкі ағзалары мен жүйелерімен байланысы, өмірлік маңызды мүшелердің жақындығы (көру, есту, ми, ас қорыту және тыныс алу жүйесі). 9. Жалпы аурулардың, эндемиялық, әлеуметтік маңызы бар аурулардың пайда болуының қауіп факторлары (генетикалық, тұрмыстық, өндірістік).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту</p>	<p>Дағды 1: Стационар жағдайында пациенттердегі (балалардағы) одонтогенді және одонтогенді емес этиологиялы жақ-бет аймағының іріңді-қабыну ауруларын, сілекей бездерінің, самай буынының (ТМЖ), перифериялық бассүйек нервтерінің ауруларын емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балаларда тіс жұлу операциясын, оның ішінде импульсті және дистопиялық тістерді атипті түрде алу. 2. Балалардағы фурункул, карбункул, беттің іріңді лимфадениті бар іріңді ошақты ашу. 3. Балалардағы жақ-бет аймағының абсцессі мен флегмонасын дренаждау. 4. Балалардағы одонтогенді гаймориттің консервативті және хирургиялық емін жүргізу. 5. Оро-антральды байланысты жою. 6. Зонд, бугиенаж, негізгі сілекей бездерінің шығару түтігі, балаларда түтікке тамызуды жүргізеді. 7. Балалардағы сілекей бездерінің шығару жолынан сілекей тастарын алып тастаңыз. 8. Сілекей тас ауруы кезінде жақ асты сілекей безін экстирпациялаңыз. 9. Балалардағы самай буынының қабыну және дистрофиялық ауруларын емдеу, соның ішінде ТМЖ ауыстыру операциясы. 10. Беттің шеткі нервтерінің ауруларын емдеңіз, соның ішінде үшкіл нервтің шеткі тармақтарын блокадаларды қолдана отырып. 11. Бет параличине хирургиялық ем жүргізу.

<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы тіс жұлу операциясының техникасы, аспаптары, тіс жұлу ерекшеліктері. 2. Балалардағы одонтогенді емес іріңді-қабыну процестерінің, жақ-бет аймағының этиологиясы, патогенезі, клиникасы, дифференциалды диагностикасы. 3. Балалардағы жақ-бет аймағының жасушалық кеңістіктерінің топографиялық анатомиясы. 4. Балалардағы төменгі және жоғарғы жақсүйектерге іргелес жасушалық кеңістіктердің абсцесстері мен флегмоналарын дренаждаудың оперативті әдістері. 5. Жақ асты қуысының анатомиясы мен қызметінің ерекшеліктері, одонтогенді гаймориттің клиникалық көрінісі, оро-антральды байланыс, консервативті және хирургиялық емдеу әдістері. 6. Сілекей бездерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері, сілекей бездерінің жедел және созылмалы ауруларының клиникалық белгілері, диагностикасы, балалардағы емі. 7. Төменгі жақсүйек буынының (ТЖЖ) құрылысының ерекшеліктері, этиологиясы, балалардағы самай буынының қабыну және дистрофиялық ауруларының клиникасы. 8. Балалардағы жақ-бет аймағының иннервациясының ерекшеліктері. 9. Невралгияның, үшкіл нерв тармақтарының нейропатиясының клиникалық көрінісі, үшкіл нервтің шеткі тармақтарының зақымдануын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 10. Бет нервсінің, бет бұлшықеттерінің топографиялық анатомиясы, бет нерві нейропатиясының этиологиясы және клиникалық көрінісі (бет бұлшықеттерінің парезі, салдануы), консервативті және хирургиялық емдеу түрлері. 11. Бет нервінің тұтастығын қалпына келтірудің хирургиялық әдістері, оның ішінде бет нервінің ақауы аймағындағы автотрансплантация. 12. ТМЖ эндопротездеу техникасы.
--

Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
--------------------------	---------------------------

<p>Дағды 2: Науқастардағы (балалардағы) бет және ауыз қуысының жұмсақ тіндерінің жарақаттарын, зақымдануын, бет қаңқасы сүйектерінің сынықтарын, жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын, жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің ақаулары мен деформацияларын емдеу стационарлық жағдай</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ сүйегінің сынықтарын консервативті емдеуді жүргізу: балаларда репозиция, сплентинг. 2. Жақ сүйектерінің сынуын хирургиялық емдеуді жүргізу: балалардағы остеосинтез. 3. Балалардағы сынықтар үшін зигоматикалық сүйектің орнын ауыстыру. 4. Балалардағы жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын емдеу. 5. Төменгі жақ буынының анкилозын және балалардағы контрактураны хирургиялық емдеуді жүргізу. 6. Балалардағы беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеуді орындау. 7. Жергілікті тіндермен ақауларға пластикалық операция жасау, педикул қақпақшалары, балаларда тегін тіндерді трансплантациялау. 8. Титан мен полиэтеркетоннан жасалған авто-, алло-, ксеногрансплантаттарды, синтетикалық трансплантаттарды, пластиналар мен торларды пайдалана отырып, сүйек тігісін жүргізу және бет қаңқасының сүйектерінің ақаулары мен деформацияларын жою.
--	--

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бет қаңқасы сүйектерінің құрылысының анатомиялық ерекшеліктері 2. Балалардағы бет қаңқасының сүйектерінің зақымдануының жіктелуі, механизмдері. 3. Балалардағы бет қаңқасының сынықтарын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 4. Маманды таңдауға медициналық көрсеткіштер – жақ-бет хирургы немесе нейрохирург және балалардың аралас жарақаттары кезіндегі бет қаңқасының сынықтарын емдеу орны. 5. ТМЖ дислокациясының клиникалық көрінісі, балалардағы азайту әдістері. 6. Балалардағы беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеу ерекшеліктері. 7. Жақ-бет аймағындағы ақауларды жабуға арналған клапандардың түрлері, балалардың жақ-бет аймағындағы реконструкциялық операциялар үшін белгілі бір түрдегі жапқышты қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 8. Остеопластикалық материалдардың түрлері, балаларда қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 3: Балалардағы жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктерін және ісік тәрізді түзілімдерін стационарлық жағдайда емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің қатерсіз түзілімдерін жою. 2. Балалардағы бет пен мойынның жұмсақ тіндерінің кисталарын, сілекей бездерін алып тастау. 3. Балалардағы жақтың кистасын алып тастау. 4. Балалардағы жақ сүйектерінің одонтогенді және остеогенді ісіктеріне бір мезгілде сүйек егумен экскоклекция және жақ сүйегінің резекциясын жүргізу. 5. Балалардағы тамырлы ісіктердің склерозды және хирургиялық терапиясын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерінің жіктелуі, этиологиясы, патогенезі және патогномониялық белгілері. 2. Емдеу әдістері, балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін жою операциясының түрлері. 3. Қан тамырлары ісіктерінің склерозды терапиясы үшін дәрілік заттардың әсер ету механизмі және енгізу техникасы. 4. Лазерлік, радиохирургиялық және диатермокоагуляциялық аппаратурамен жұмыс істеу техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу.</p>		

	<p>Дағды 1: Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу және науқасты медициналық-өлеуметтік сараптамаға жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде отбасы мүшелерінің науқасқа күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және жақ-бет аймағы аурулары бар науқастардың қызметінің тұрақты бұзылуының белгілерін анықтау. 2. Дәрігерлік-консультациялық комиссияның жұмысына қатысу. 3. Жақ-бет аймағының аурулары бар, дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды МСЖ өтуге жіберуге медициналық көрсеткіштерді анықтау. 4. Науқастарға медициналық-өлеуметтік сараптамаға клиникалық диагностикалық қорытынды жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына медициналық куәландыру жүргізу және оларды күту, еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын беру тәртібі. 2. Уақытша еңбекке жарамсыздық туралы анықтамаларды, оның ішінде электрондық нысанда беру тәртібі. 3. Медициналық-өлеуметтік сараптамаға медициналық құжаттаманы дайындау. 4. Емдік аурулармен және олардың салдарымен туындаған ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды медициналық-өлеуметтік сараптамаға жіберуге медициналық көрсеткіштер. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттарды жүргізу, медициналық және статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлаңыз және өзіңіздің тиімділік көрсеткіштеріңізді талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды түрде жүргізуді және оның жүргізілу сапасын бақылау. 3. Мамандандырылған медициналық бөлім жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Пациенттердің жеке деректері мен ақпаратын жұмыс барысында заңға сәйкес пайдалану. 5. Белгіленген тәртіпке сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалану

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрі міндетін атқарушы 2020 жылғы 30 қазандағы ҚР ДСМ-175/2020 «Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасы нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы» (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашадағы No 21579 тіркелген). 2. «Денсаулық сақтау саласындағы есептілік құжаттамасының нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсандағы № 21879 тіркелген). 3. «Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептілікті ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № 21761 тіркелген). 4. Электрондық есеп және құжаттама жүйелері. 5. Пациенттің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистиканың негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқу іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Оқу және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау және әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіптік бірлестіктердің, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын, сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқу нәтижелерін тану қағидаларын іске асыратын ұйымдар үшін (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21847 тіркелген). 2. «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз біліктілігін арттыру нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет Министрлікте 2020 жылғы 22 желтоқсандағы No 21843 тіркелген). 3. Кәсіби саладағы әріптестермен желі құру және қарым-қатынас жасау мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы қазіргі тенденциялар, зерттеулер мен әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
7	Дәрігер эндокринолог (балалар)		
13. Кәсіптің карточкасы «7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы» біліктілігі. ОРК сәйкес 7.2 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, мұрын және тамақ ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) жұмысын ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтары (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) жұмысын ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.			

<p>Дағды 1: Жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында жақ-бет хирургтары (ересектер) арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу. 2. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы науқастарды диагностикалау және емдеу процестеріне мониторинг және бағалауды ұйымдастыру. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқыну немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау. 7. Жақ-бет хирургиясы саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызмет көрсету сапасын арттыру. 8. Жақ-бет хирургиясы саласындағы эпидемиологиялық жағдайды және аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру. 4. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Пациенттерге (ересектерге) жақ-бет хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу саласында тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жақ-бет хирургтарына консультациялық көмек көрсету. 3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлермен кеңесу. 4. Тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, клиникалық жағдайды бағалау, диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу бойынша ұсыныстар бойынша сараптамалық қорытындылар беру. 5. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану. 2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау. 3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Жақ-бет хирургтары (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және жақ-бет хирургтары (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
7	Дәрігер эндокринолог (балалар)		
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар)»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы» біліктілігі. ОРК сәйкес 7.2 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, мұрын және тамақ ауруларымен ауыратын науқастарға (балаларға) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтерінің (балалардың) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтары (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Жақ-бет хирургтерінің (балалар) қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Жақ-бет хирургтерінің (балалардың) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.			

<p>Дағды 1: Жақ-бет хирургтерінің (балалардың) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында жақ-бет хирургтары (балалар) арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу. 2. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында жақ-бет хирургтерінің (педиатрлардың) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы науқастарды диагностикалау және емдеу процестеріне мониторинг және бағалауды ұйымдастыру. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқыну немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау. 7. Жақ-бет хирургиясы саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызмет көрсету сапасын арттыру. 8. Жақ-бет хирургиясы саласындағы эпидемиологиялық жағдайды және аурулардың таралуын бақылау.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру. 4. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Пациенттерге (балаларға) жақ-бет хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бағытында тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жақ-бет хирургтарына консультациялық көмек көрсету. 3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлермен кеңесу. 4. Тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, клиникалық жағдайды бағалау, диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу бойынша ұсыныстар бойынша сараптамалық қорытындылар беру. 5. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану. 2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау. 3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Жақ-бет хирургтары (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Жақ-бет хирургиясы (педиатрия)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және жақ-бет хирургтары (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 тіркелген). 2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері. 3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Қосымша еңбек функциясы 2: Жақ-бет хирургтерінің (балалар) қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы."Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы» біліктілігі. ОРК сәйкес 7.2 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, мұрын және тамақ ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) тәлімгерлік қызметін ұйымдастыру, бақылау және жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтары (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды өзірлеу және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар)			

<p>тәлімгерлік қызметін ұйымдастыру, бақылау және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында жақ-бет хирургтары (ересектер, балалар) арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу. 2. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы науқастарды диагностикалау және емдеу процестеріне мониторинг және бағалауды ұйымдастыру. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқыну немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау. 7. Жақ-бет хирургиясы саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызмет көрсету сапасын арттыру. 8. Жақ-бет хирургиясы саласындағы эпидемиологиялық жағдайды және аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру. 4. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттерге (ересектер, балалар) жақ-бет хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бағытында тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жақ-бет хирургтарына консультациялық көмек көрсету. 3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлермен кеңесу. 4. Тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, клиникалық жағдайды бағалау, диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу бойынша ұсыныстар бойынша сараптамалық қорытындылар беру. 5. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану. 2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау. 3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Жақ-бет хирургтары (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ішкі істер органдарының, прокуратурасының және сотының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ауыз және жақ-бет хирургтары (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Қосымша еңбек функциясы 2: Жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен сенімділігін бағалау 2. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізу 3. Клиникалық тәжірибедегі жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Сапаға ұмтылу Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
16. Кәсіптің карточкасы «7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар)»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы» біліктілігі. ОРК сәйкес 7.2 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарға (балаларға) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, асқынулардың алдын алу, иеленуге және сәйкес келуге тиіс дағдылар, дағдылар және білімдер тұрғысынан медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау. жақ-бет хирургиясы саласындағы қолданыстағы ережелердің талаптарымен.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық			

көмектің сапасын басқару	<p>Дағды 1: «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Жақ-бет хирургиясы (педиатрия)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ауыз және жақ-бет хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 тіркелген). 2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері. 3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Сапаны арттыру және диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша шараларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балаларға) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің өлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету. 3. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізу. 4. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу. 5. Жақ-бет хирургиясының медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды табысты көшіруді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетудің алгоритмдері мен нұсқауларын әзірлеу.	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсету саласында стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқауларды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республикалық деңгейде жақ-бет хирургиялық көмек көрсету қызметтерін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге және халықаралық ынтымақтастыққа қатысу.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды әзірлеу бойынша нұсқаулықтар мен нұсқаулар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде диагностика мен емдеудің тиімділігін тексеру және бағалау, этикалық нормалар мен пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық	Дағды 2: Халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқауларды сараптау.	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	Машықтар: 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Эндокринологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
		Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
7	Врач-хирург челюстно-лицевой (взрослый)		
17. Кәсіптің карточкасы «7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы (ересек)» біліктілігі. ОРК бойынша 7.3 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағының ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектерге) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, асқынулардың алдын алу, меңгеруге және орындауға тиіс дағдылар, дағдылар және білімдер бойынша медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау. жақ-бет хирургиясы саласындағы қолданыстағы ережелердің талаптарымен.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық			

көмектің сапасын басқару	<p>Дағды 1: «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ауыз және жақ-бет хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 тіркелген). 2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері. 3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Сапаны арттыру және диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша шараларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектерге) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету. 3. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізіңіз. 4. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу. 5. Жақ-бет хирургиясының медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды табысты көшіруді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетудің алгоритмдері мен нұсқауларын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсету саласында стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқауларды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республикалық деңгейде жақ-бет хирургиялық көмек көрсету қызметтерін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге және халықаралық ынтымақтастыққа қатысу. 	
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды әзірлеу бойынша нұсқаулықтар мен нұсқаулар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде диагностика мен емдеудің тиімділігін тексеру және бағалау, этикалық нормалар мен пациенттердің құқықтары. 	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
		<p>Дағды 2: Халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқауларды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық</p>			

Қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	Машықтар: 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Эндокринологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
		Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Бет-жақ сүйек дәрігері»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Бет-жақ сүйек дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы» біліктілігі. ОРК сәйкес 7.2 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектерге, балаларға) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, асқынулардың алдын алу, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын иеленуі тиіс дағдылар, дағдылар және білімдер тұрғысынан сараптау. және жақ-бет хирургиясы саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарын сақтау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1:			

<p>«Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1: «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ішкі істер органдарының, прокуратурасының және сотының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ауыз және жақ-бет хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 тіркелген). 2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері. 3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Сапаны арттыру және диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша шараларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектерге, балаларға) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету. 3. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізіңіз. 4. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу. 5. Жақ-бет хирургиясының медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды табысты көшіруді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетудің алгоритмдері мен нұсқауларын әзірлеу.	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсету саласында стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқауларды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республикалық деңгейде жақ-бет хирургиялық көмек көрсету қызметтерін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге және халықаралық ынтымақтастыққа қатысу.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды әзірлеу бойынша нұсқаулықтар мен нұсқаулар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде диагностика мен емдеудің тиімділігін тексеру және бағалау, этикалық нормалар мен пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқауларды сараптау.	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау		

саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулықты нығайту мен денсаулық сақтауды насихаттау	Машықтар: 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Эндокринологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.	
	Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер эндокринолог
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі "Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Жоба жетекшісі:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykoba@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: №1 , 27.11.2023 г.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 14.11.2023 г.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 27.11.2023 г.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 г.

25. Болжамды қайта қарау күні: 30.11.2026 г.